

خاطرات دکتر مگردیچ تومانیان از کنفرانس‌های ریاضی برگزار شده

به مناسبت نیم قرن انجمن ریاضی ایران

مگردیچ تومانیان*

ایشان شماره تلفن خود را در اختیارم گذاشتند و گفتند که هر مسأله‌ای پیش آمد، با من تماس بگیرد. پروفیسور رابرتسون در تمام طول راهپیمایی بین مردم بودند و هیچ مسأله‌ای پیش نیامد. حضور تعداد کثیری از مردم در راهپیمایی برای ایشان بسیار جالب بود.

• کنفرانس شانزدهم، مقارن بمباران و موشکباران بود. که در حیات دانشگاه دور خودم می‌پیچیدم که آیا درست است در این موقعیت این همه استاد را یک جا جمع کنیم، از طرف دیگر نمی‌خواستیم که کنفرانس لغو شود که نشان دهیم حتماً زیر بمباران هم می‌توانیم کنفرانس ریاضی برگزار نمائیم. بالاخره با مشورت با همکاران شورای اجرایی، زمان کنفرانس را به شهریور همان سال (۶ ماه تأخیر)، ۲۶-۲۳ شهریور در دانشگاه تربیت معلم تهران (خوارزمی فعلی) تغییر دادیم و به موقع برگزار شد.

• در کنفرانس هجدهم در دانشگاه بیرجند، چند روز زودتر و برای کمک در تنظیم برنامه‌های کنفرانس به بیرجند رفتم، آقای حسن‌پور دبیر کنفرانس بودند و خوشبختانه رئیس دانشگاه مرحوم آقای دکتر درویش منتقل شده از دانشگاه تبریز و آشنا بودند که بسیار همکاری کردند.

موضوع جالب این بود که، از خوابگاه‌ها نگران بودم و موضوع را با رئیس دانشگاه مطرح کردم ایشان گفتند با هم برویم و ببینیم. ملاقه‌ها و روبالشی‌ها، مناسب نبودند. رئیس دانشگاه مسئول خوابگاه‌ها را صدا زد و گفت ساعت چند است، ایشان گفت ساعت ۱۰ صبح رئیس دانشگاه گفت «فردا ساعت ۱۰ صبح می‌آیم باید تمام ملاقه‌ها تعویض شوند و تخت‌ها منظم و مرتب شوند. روز بعد رفتیم و دیدیم همه چیز مرتب و تمیز است غیر از روبالشی‌ها. دکتر درویش «گفتند چرا روبالشی‌ها را عوض نکردید». مسئول خوابگاه گفت «شما اسمی از روبالشی‌ها نبردید!»

این کنفرانس یکی از بهترین کنفرانس‌های انجمن

• از اولین کنفرانس ریاضی کشور در دانشگاه شیراز تا پنجاهمین کنفرانس ریاضی به جز ۳ سال که برای تحصیل دکتری در انگلستان بودم، در کنفرانس‌های ریاضی شرکت داشتم. فکر می‌کنم بیش از هر عضو انجمن در شورای اجرایی حضور داشتم (۱۱ مرتبه).

• در جریان انقلاب اسلامی، دبیر انجمن ریاضی بودم (۶۷-۶۳)، که انجمن مجدداً ثبت و مجوز فعالیت اخذ شد. برای برنامه‌ریزی مجدد دروس دانشگاه‌ها جلسه‌ای در وزارت علوم تشکیل شد. مسئول جلسه در ضمن تشریح برنامه کاری اعلام کرد، که ریاضیات هم باید اسلامی شود. چون ایشان را می‌شناختم، سؤال کردم که ممکن است بیشتر توضیح بدهید، گفتند «که در مسائل ریاضی مدارس باید اسامی اسلامی به کار برده شود».

• در تهیه پوستر چهاردهمین کنفرانس ریاضی کشور در تبریز (۱۳۶۲)، گفته شد که باید پوستر، ماهیت اسلامی داشته باشد. پوستری تهیه شد که آیه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ...» در بالای پوستر نوشته شد و در محیط دوایر هم‌مرکز اسامی دانشمندان ریاضی به زبان‌های فارسی و انگلیسی نوشته شد که خیلی جالب بود.

• در این کنفرانس پروفیسور رابرتسون از دانشگاه Southampton دعوت شده بود، که رئیس دانشگاه گفتند ایشان هم باید همانند سایرین در خوابگاه دانشجویی اسکان یابند. ولی توانستیم اطلاقی در مهمانسرای دانشگاه برای ایشان در نظر بگیریم. وقتی ایشان را به اطاق مهمانسرا بردم، ملاحظه شد که برای تبدیل توالی فرنگی به توالی ایرانی بدون برداشتن توالی فرنگی، سکویی را در اطراف توالی ساخته بودند. که برای ایشان خیلی جالب بود. بعد از کنفرانس یعنی روز دوازدهم فروردین، پروفیسور رابرتسون گفت که می‌خواهد در راهپیمایی حضور داشته باشد. من نگران شدم که چگونه ایشان را به راهپیمایی ببرم. با نماینده ولی فقیه در دانشگاه تماس گرفتم،

درگیری هستند ولی استادان ریاضی این دو کشور دور یک میز در ایران نهار می‌خورند.

• اولین سمینار دوسالانه هندسه و توپولوژی در سال ۱۳۷۹ در تبریز برگزار گردید.

• در سومین سمینار هندسه و توپولوژی در دانشگاه تربیت معلم تبریز، برای بزرگداشت پروفیسور هشترویدی با استاندار تماس گرفته شد (استاد ریاضی بودند) بسیار استقبال شد و قرار بود هزینه آن از طرف ایشان پرداخت شود. و مدعوینی از خارج دعوت شوند. پس از چندی استاندار عوض شد. به استاندار جدید مراجعه کردم گفتند هفته دیگر مراجعه کنم. هفته دیگر گفتند که زمینه فکری دکتر هشترویدی اسلامی نبوده است و موافقت نکردند که این بزرگداشت برگزار شود. ولی چون هدف بزرگداشت هشترویدی از نظر تأثیر وی در ریاضی کشور مخصوصاً عمومی کردن ریاضی بین جوانان کشور بود این بزرگداشت را انجام دادیم. تمام سخنرانی‌های ایشان را مخصوصاً در برنامه رادیویی مرزهای دانش، در دیوارهای سالن کنفرانس چسبانده و فیلمی از سخنرانی‌های ایشان با کمک مسئولین دبیرستان هشترویدی در تهران (برادران صدوقی) به نمایش گذاشته شد.

* رئیس بخش ریاضی، فرهنگستان علوم

ریاضی بود، اهالی شهر بسیار مهربان و خوش‌رفتار بودند. شرکت‌کنندگان در کنفرانس که در خیابان منتظر تاکسی بودند را با اصرار سوار و به مقصد می‌رساندند.

• دانشگاه محقق اردبیلی خواسته بود که کنفرانس سی‌ام را برگزار نماید که پس از ۶ ماه اعلام کرد که نمی‌تواند کنفرانس را برگزار نماید. در جلسه شورای اجرایی انجمن بحث شد و گفتند هیچ دانشگاه دیگر نمی‌تواند، در عرض شش ماه کنفرانس را برگزار نماید. به‌علت نزدیکی تبریز به اردبیل، مأموریت داده شد که من به‌طور حضوری با دانشگاه اردبیل صحبت کنم. خوشبختانه رئیس دانشگاه عوض شد و از بین استادان دانشگاه تبریز رئیس دانشگاه اردبیل انتخاب شده بود. با چند تن از همکاران در دانشگاه تبریز به اردبیل رفته و قرار گذاشتیم که ما تمام برنامه‌های کنفرانس و اداره آن را به عهده بگیریم. و تقریباً همه پنجشنبه یا جمعه‌ها را به اردبیل رفته و برنامه‌ها را تنظیم کردیم.

در این کنفرانس تعداد زیادی از استادان ایرانی در کشورهای مختلف را دعوت کردیم که با هزینه خود در این کنفرانس شرکت نمودند. خوشبختانه بیش از هر کنفرانس دیگر استاد مدعو در کنفرانس شرکت کردند. جالب این بود که از دانشگاه‌های باکو و ایروان هم افرادی را دعوت کرده بودیم. هنگام نهار دور یک میز نشسته بودند که خبرنگاری عکس گرفت و در رادیوی محلی اعلام شد که دو کشور در حال

تمدید عضویت

یادآوری می‌شود برای دوره عضویت مهر ۹۸ الی مهر ۹۹ می‌توانید عضویت خود را از طریق پرتال عضویت انجمن به نشانی <http://imsmembers.ir> تمدید نمایید.

(جهت تمدید عضویت وارد پروفایل شخصی خود شوید و از منوی نارنجی رنگ بر روی «نمایش عضویت‌های حقیقی» کلیک نموده و «عضویت جدید» را انتخاب نمایید.)

خواهشمند است در صورت بروز هرگونه ابهام با دبیرخانه انجمن تماس حاصل نمایید.